

ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Εν Ἑλλάδι

Δρ 8

Εν τῷ Ἐξωτερικῷ

Φρ. Λρ. 10

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

Πᾶσα αἴτησις ἀπευθύνεται :
Διευθυνσιν **Φωνῆς τῆς Ἡπείρου**
Ἀθῆναις

ΕΤΟΣ ΕΝΑΤΟΝ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

γίνονται δεκταὶ ἀπὸ 15 Σεπτεμβρίου 1900 ἕως 15 Σεπτεμβρίου 1901. Ὅφειλόν δὲ οἱ ἐπιθυμούντες νὰ ἐγγραφῶσι συνδρομηταὶ νὰ ἀποστείλωσι καὶ τὴν συνδρομὴν αὐτῶν καὶ νὰ ἀπευθύνωνται δι' ἐπιστολῆς ἢ ταχυδρομικοῦ δελταρίου πρὸς τὸν συντάκτην κ. Γεώργ. Κ. Γάγαριν.

Ἡ «Φωνὴ τῆς Ἡπείρου» εἶνε τὸ μόνον Ἡπειρωτικὸν ὄργανον τὸ ὁποῖον ἀπὸ ἐνεστέας συνηγορεῖ ὑπὲρ τῶν Ἡπειρωτικῶν ζητημάτων καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπαρχῶν τοῦ διεσπαρμένῳ Ἡπειρωτῶν.

ΕΞ ΗΠΕΙΡΟΥ

Ἀμύνεσθε περὶ πατρὸς

Β'.

Ἐὰν πατήρ τις ἀποθανὼν καταλίπη εἰς τὸν παῖδα του καλλιμάρμαρον εὐθυγενὲς μέγαρον, τὸ ὁποῖον συν τῷ χρόνῳ ἔνεκα τῆς κακομοιρίας τοῦ παιδιοῦ νὰ καταντήσῃ χάρβαλο καὶ ἐτοιμόρροπον, γεμῆτο ἀράχνες καὶ τρύπες, γεμῆτο μαυράδια καὶ σχισματίες, τὸ ἄλλο χαριέστατον τοῦτο παλάτι δὲν θὰ εἶνε λαμπροτάτη ἀπόδειξις, διαυγέστατον μαρτύριον τῆς φρονήσεως καὶ μερίμνης τοῦ πατρὸς καὶ τῆς ἀφροσύνης καὶ ἀναλγησίας τοῦ υἱοῦ ; βεβαίωτατα. Οὕτω καὶ αἱ ἐλαῖαι αὗται καὶ ὅ,τι ἄλλο κατέλειπεν ἡ μερίμνη καὶ ἡ φρόνησις τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων μᾶς ξεσκεπάζουσι καὶ ἀφήνουσι νὰ φαίνωνται γυμναί, ὁλόγυμναί αἱ πληγαὶ μᾶς ; πῶς λοιπὸν νὰ μὴ ἀποστρεφόμεθα καὶ νὰ μὴ γογγύζωμεν κατὰ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι εἶνε ἡ ἀρχικὴ αἰτία τῆς διακωδωνίσσεως τῆς κακοροζικίας μᾶς ;

Ἐὰν ὅμως εὐρίσκετο κανεὶς νὰ μᾶς κουνήσῃ ὀλίγον καὶ νὰ μᾶς ἀφυπνίσῃ, ἐὰν εὐρίσκετο κανεὶς νὰ μᾶς φέρῃ εἰς τὸν ἐαυτὸν μᾶς, τότε ἡθέλωμεν ἰδεῖ τὴν γυμνότητά μᾶς καὶ διακρίνει ἐκείνη, τὰ ὁποῖα μᾶς κρατοῦν στερεὰ στερεὰ εἰς τὴν δυστυχίαν ; ἡθέλωμεν διακρίνει καθαρὰ ἐκείνη, τὰ ὁποῖα διακίδουσιν εἰς τὸν κόσμον τὴν περιφρόνησιν καὶ τὴν χλεύην καὶ ἡθέλωμεν ἐγερθεῖν ζωηροὶ καὶ ἀκμαῖοι, σφριγῶντες καὶ πληρεῖς ὁρμῆς, πλήρεις θάρρους, κατάρτο ἐλπίδος ; ἡθέλωμεν ἐγερθεῖν ἀκτινοβολοῦντες ἀπὸ δραστηριότητα, ἀπαστράπτοντες ἀπὸ ἐνέργειαν, εὐωδιάζοντες ἀπὸ θέλησιν καὶ ἡθέλων ταχέως ἐπουλωθῇ αἱ πληγαὶ μᾶς, ἡθέλων ἀπελαθῇ ἡ δυστυχία, ἐξαφανισθῇ ἡ περιφρόνησις καὶ ἡ χλεύη, ἀπαλειφθῇ αἱ ρυτίδες καὶ ἡ κατῆφεια, ἡ δὲ εὐτυχία ἡθέλεε ξαπλῶναι παντοῦ τοὺς ἀειθαλεῖς τῆς κλώνους. Καὶ τότε ἐν τῇ γαλήνῃ ἡθέλωμεν αἰσθανθῇ φεσμένην εἰς τὴν ψυχὴν μᾶς τὴν εὐγνωμοσύνην πρὸς τοὺς εὐεργετικούς ἐκείνους ἀνδρας, οἱ ὁποῖοι ἐγένοντο αἰτία νὰ ἔχῃ τὸ ψωμί του τόσο λαός, ὁ ὁποῖος ἐν ἡμέραις πονηραῖς, αἱ ὁποῖαι διεδέχθησαν αὐτοὺς, ἡθέλων ἐξάπαντος ἀποθάνει ἀπὸ τὴν πείναν, διότι ὄντως αἱ ἐπιμελεῖαι αὐτῶν φυτευθεῖσαι ἐλαῖαι καὶ πλεῖστα ἄλλα ὀπωροφόρα δένδρα ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐχρησίμευσαν ἀληθῶς ὡς πηγὴ ἐξ ἧς ἤντλει ζωὴν τόσο λαός, τόσοι δυστυχεῖς, οἱ ὁποῖοι οὐδένα ἄλλον πόρον ἔχουσιν ἢ τὸν καρπὸν τῶν ἐλαίων τούτων.

Δυστυχῶς ὅμως ἀπὸ τινῶν ἐτῶν, ἰδίως κατὰ τὰς δύο τελευταίας δεκαετηρίδας, αἱ ἐλαῖαι αὗται μαστίζονται ἀπὸ καταστρεπτικὴν νόσον, ἡ ὁποία ἐμποδίζει τὴν ἀνάπτυξιν καὶ ὠρίμανσιν τοῦ καρποῦ, προκαλεῖ δὲ τὴν ταχέαν καὶ πρό-

ωρον πτώσιν του. Καὶ ἐν ἄλλοις χρόνοις συνέβαινε κατὰ ἀραιὰ διαστήματα καταστροφὴ τοῦ καρποῦ, ἀλλ' ἡ καταστροφὴ αὕτη ἐθεραπεύετο ὑπὸ τῆς ἐσοδείας τοῦ ἐπομένου ἔτους ; κατὰ τὴν τελευταίαν ὅμως εἰκοσαετίαν ἡ μία καταστροφὴ διαδέχεται τὴν ἄλλην συνεχῶς καθ' ὅλα ταῦτα τὰ ἔτη ὁ ἐλαϊόκαρπος καταστρέφεται τελείῳ· ἰδίως δὲ ἐπαθεν ἀπὸ τὴν καταστροφὴν ἡ Περέβεζα καὶ ἡ Πάργα καὶ ἐν γένει ὅλη ἡ μέχρι Αὐλῶνος ἐκτεινομένη λωρὶς, εἰς τὰ μέρη ταῦτα ἡ καταστροφὴ ὑπῆρξε τελεία καθ' ὅλα αὐτὰ τὰ ἔτη οἱ κάτοικοι τῶν μερῶν τούτων δὲν ἔχουσι μᾶσαι οὐδὲ ἓνα σπυρί, κατὰ τὴν ἀνοιξὴν καὶ κατὰ τὸ θέρος παρακολουθεῖσι μετὰ εὐνοήτου ἀνυπομονησίας τὴν πρόδον τοῦ καρποῦ καὶ πλήρεις ἐλπίδων λογαριάζουσι πόσα χρήματα θὰ ὠφεληθῇ ἕκαστος ; ἐτοιμάζονται διὰ τὴν συγκομιδὴν τοῦ καρποῦ, ἐτοιμάζουσι τὰ ἐλαιοτριβεῖα, τὰ κάμνουσιν ὅλα ἑτοιμα ; ἡ ἐσωτερικὴ ἰσχυρὰ χαρὰ προδίδεται διὰ ζωῆς ἐπὶ τοῦ προσώπου ὅλων λάμψεως ; ἀλλὰ φθάνει τὸ φθινοφωρον καὶ ἡ πτώσις τοῦ καρποῦ ἀρχεται ραγδαία συμπαράσφουσα, σπείρουσα τὴν ἀπελπισίαν καὶ τὴν γενικὴν κατῆφειαν ; χάνονται ἐν ἀκαρεῖ ὅλαι αἱ ἐλπίδες καὶ μένουσιν οἱ ἄνθρωποι μὲ ἀδείαν τὰ χέρια καὶ μὲ ἀπελπισμένην ψυχὴν. Εἰς τὴν σάρκα τοῦ καρποῦ κατὰ τὸ θέρος ἀναπτύσσεται μικρὸς σκώληξ, ὁ ὁποῖος κατατρώγει ὅλην τὴν σάρκα καὶ ἀφίνει μόνον τὸν φλοιόν, τὴν ἐπιδερμίδα, οὕτως εἰπεῖν, τοῦ καρποῦ ὁ καρπὸς ὁ προσβληθεὶς ὑπὸ τοῦ σκώληκος ἀντέχει μέχρι τῆς ἀρχῆς τοῦ φθινοπώρου, ἀλλὰ τότε ἀρχίζει νὰ καταρρέει σωρηδὸν καὶ ἐντὸς τοῦ Ὀκτωβρίου περατοῦται ἡ καταστροφὴ ὁ σκώληξ οὕτως λέγουσιν ὅτι ἀναπτύσσεται ἀπὸ τὰ ὠάρια, τὰ ὁποῖα μικροσκοπικὴ μύα κατὰ τὸ θέρος ἐναποθέτει ἐπὶ τοῦ καρποῦ ; τὰ ὠάρια ταῦτα βοηθούμενα ὑπὸ τῆς ὁρῆς ἰδίως, ἡ ὁποία πίπτει κατὰ τὰς νύκτας τοῦ θέρους, μεταβάλλονται εἰς σκώληκας, οἱ ὁποῖοι ἀναπτύσσονται μετὰ θαυμασίας ταχύτητος διασκορπίζουσι καθ' ὅλην τὴν ἑκτασιν τῶν ἐλαίων τὴν τελείαν καταστροφὴν.

Ἡ ἐνταῦθα προσγιγνομένη ζημία εἶνε μεγίστη, οἱ κάτοικοι τῶν μερῶν τούτων, οἱ ὁποῖοι εἶνε κάτοικοι τοῦ ἐνὸς τρίτου τῆς ὅλης Ἡπείρου καὶ τῶν ἀπορωτέρων μερῶν μένουσι χωρὶς ψωμί· ἡ ἀπελπισία παρ' αὐτοῖς εἶνε ἀκατάβλητος, ἀνοικονόμητος, ἀθεράπευτος. Ἐκαστος δύναται νὰ φαντασθῇ τὸ ὕψος καὶ τὴν πνικτικὴν δύναμιν τῆς θλίψεως, ὅφ' ἧς καταλαμβάνονται οἱ ἄνθρωποι οὗτοι βλέποντες ἀνίσχυροί ἐντελῶς τὸν μόνον πόρον τῆς ζωῆς των νὰ δραπετεύῃ ἑτοιμὸς ἀπὸ τὰ χέρια των, βλέποντες νὰ καταρρῇ εἰς τὴν φθορὰν ὁ καρπὸς τῆς ἐλαίας καὶ τῶν κόπων των, νὰ σωροβυλιάζωνται καὶ χώνονται ὑπὸ τὴν ἄμμον ὅλαι των αἱ ἐλπίδες καὶ ἡ μὴ ἀπολαύη, ὁ μόνος πόρος τοῦ βίου των, ἡ μὴν πηγὴ τῆς ὑπάρξεώς των.

Εἶνε ἀνάγκη λοιπὸν νὰ ληθῇ κάποια φροντίς, πρέπει νὰ συγκινηθῶμεν ἐπὶ τῷ ἔλεει, εἶνε ἀδελφοί μᾶς οἱ πεινῶντες ; εἶνε ἀδελφοί μᾶς οἱ βλέποντες τὸ ψωμί καὶ λαχταρίζοντες, οἱ περιφερόμενοι μὲ τὴν ἀπελπισίαν εἰς τὴν ψυχὴν γυμνοὶ καὶ ἀνυπόδυτοι, χλωμοὶ καὶ κατὰ τὴν ἀσθενείαν καὶ ἐτοιμόρροποι ; ὀλίγη φροντίς, ἡ ὁποία ἡθέλεε καταβληθῇ ἀπὸ τοὺς δυναμένους νὰ προσέλθωσιν ἄρωγοί, θὰ δυνήθῃ νὰ μεταβάλῃ ἰσως τὴν ὅψιν τῶν πραγμάτων, θὰ δυνήθῃ νὰ

ἀπελάσῃ ἰσως τὴν δυστυχίαν καὶ προσελκύσῃ σχετικὴν εὐτυχίαν. Οἱ ἐπιστήμονες τῆς βοτανικῆς Ἡπειῶται ἄς προστρέξωσιν ἄρωγοὶ εἰς τὴν πάσχουσαν καὶ περιφρονουμένην πατρίδα, ἄς τείνωσι χεῖρα βοηθείας εἰς τὴν πάσχουσαν μητέρα. Ἐχὼ τὴν ἰδέαν ὅτι ἡ ἐπιστήμη θὰ ἔχῃ βεβαίως τὰ μέσα πρὸς καταπολέμησιν τῆς ἐπαράτου νόσου, ἡ ὁποία ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὸ στόμα τόσοι δυστυχῶν ἑτοιμὰ τὸ ψωμί ; δὲν εἶνε δυνατόν νὰ μὴ ὑπάρχῃ σήμερον, κατόπιν τόσοι προόδων ἐν τῇ ἐπιστήμῃ, φάρμακον δραστήριον κατὰ τῆς νόσου ταύτης. Ἐὰν λοιπὸν ἔχῃ πράγματι ἡ ἐπιστήμη ἀποτρεπτικὰ μέσα ἄς μὴ ἀνῃσώσιν οἱ διάφοροι ἐπιστήμονες Ἡπειῶται νὰ ὑποδείξωσι ταῦτα διὰ τῆς φίλης «Φωνῆς τῆς Ἡπείρου», ἡ ὁποία τόσοι προθύμως παρέχει τὰς στήλας τῆς εἰς πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ παράσχῃ ὠφέλειαν εἰς τὴν προσφιλῇ πατρίδα, ἰδίως ἀποτείνουμαι πρὸς τὸν διευθυντὴν τῆς ἐν Τυρίνθῳ γεωργικῆς σχολῆς κ. Χασιώτην καὶ πρὸς τὸν ἐξ Ἡπείρου ἔλκοντα τὸ γένος κ. Διαμ. Σαρακωμένον, ὅς γε γνωρίζω ὡς ἀρίστους ἐπιστήμονας. Ἀλλ' ἰσως εἶνε καὶ πολλοὶ ἄλλοι Ἡπειῶται, οἱ ὁποῖοι δύνανται νὰ ἀναδειχθῶσι σωτήρες τῆς πατρίδος των προσφέροντες εἰς αὐτὴν ὡς τροφὴ τὰ πολύτιμα φῶτα των.

Ἐὰν ἀναπτυχθῇ μετὰ τῶν ἐπιστημόνων Ἡπειῶτων καὶ μετὰ τῶν πάντων τῶν δυναμένων μὲ οἰονόηποτε τρόπον νὰ φανῶσιν ὠφέλιμοι ἄμιλλα πρὸς εὐεργεσίαν τῶν ὁμαίων ἀδελφῶν, ἐὰν κεντηθῇ ὀλίγον τὸ φιλότιμόν μας καὶ διαραγῇ ἡ σιδηρὰ ἀδιαφορία, ὑπὸ τῆς ὁποίας τόσοι στερεῶς κατεχόμεθα, ἐὰν ἀφήσωμεν ὀλίγον τὴν φαντασίαν μᾶς νὰ ἐπισκεφθῇ καὶ τὴν πατρίδα καὶ διασχίσῃ τὴν ἀθλιότητα τῶν ἀδελφῶν μᾶς, ἐὰν ἀρχίσωμεν νὰ αἰσθανόμεθα ὀδύνην διὰ τὴν δυστυχίαν, πόνον διὰ τόσες πίκρες τοῦ δοκιμαζόμενου τόσοι δυστυχεῖς, συγκινήσιν διὰ τὰ δάκρυα, τὰ ὁποῖα τόσοι ἀφθόνως καταρρέουσι, ποτίζουσι τὴν γῆν, ἐν ἧς ἀνετράφημεν, φρίκην διὰ τοὺς ὁλολυγμούς, οἱ ὁποῖοι τόσοι συχνὰ ἀντηχοῦσιν εἰς τὰς χαράδρας τῶν ὄρεων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἀντήχουν κατὰ τὴν παιδικὴν μᾶς ἡλικίαν ὑπὸ τοὺς ἡχηροὺς γέλωτας τῆς ἀφελούς εὐχαριστήσεως, τότε καὶ μόνον τότε θὰ ἐπέλθῃ κάποια σωτηρία, θὰ ἐπουλωθῶσιν οὐκ ὀλίγαι πληγαί, αἱ ὁποῖαι εἶνε δυνατόν νὰ ἐπουλωθῶσι, θὰ χροτάσουν τὸ ψωμί, τοῦλάχιστον τόσοι πεινῶντες, θὰ ἴδωσιν ἐνδύματα καὶ θερμαινόμενον τὸ σῶμα τῶν τόσοι γυμνοὶ, θὰ νοιώσουν κάποιαν εὐτυχίαν τόσοι ἀπηλπισμένοι. Ἐως ὅτου ὅμως συμβῶν ταῦτα ἡμεῖς δὲν θέλωμεν παῦσαι ὑποδεικνόντες σήμερον ταύτην τὴν πληγὴν καὶ αὐριοῦ ἐκείνην, κράζοντες πρὸς τοὺς δυναμένους νὰ φανῶσιν ὠφέλιμοι ἄμύνεσθε περὶ πατρὸς.

ΕΚ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

Ἡ κοινότης Φλαμποναρίου. — Τὸ διδασκαλικὸν ἑτήμιον καὶ τὰ ἄλλα κοινωτικά. — Οἱ δημογέροντες καὶ ἡ διαίρεσις τῶν κατοίκων. — Αἱ καταχρήσεις. Πολλὰκις ἡθέλωμεν νὰ περιγράψω ὑμῖν τὴν κατὰ τὴν ἐνταῦθα λυπηρὰν κατὰστασιν τῶν κοινωτικῶν πραγμάτων καὶ τῶν τοῦ σχολείου, ἀλλ' ἡ ὀδύνη καὶ ἡ θλίψις, ἣν ἐπικαλεῖ μοι καὶ μόνη ἡ ἀναπόλησις τῆς ἀξιοθρηνητοῦ καταστάσεώς μας, μὲ ἐμποδίζουν νὰ λαβῶ τὸν κάλαμον νὰ περιγράψω αὐτήν. Ἡλπίζον ἄλ-

το εἰς ἱερὸν εὐκαρὸς τῆς Ἀλβανίας. Συγγενῶς
 δὲ εἶδοντο ὑπερήφανοι εἰς τὴν Εὐρώπην περὶ
 τὸν δικαιοφάνειαν τῶν Ἀλβανῶν ἐπὶ τῆς Ἀλ-
 βανικῆς γῆς τῶν ἐκτενέμενων ἀπὸ τοῦ Ἀμβρα-
 κικοῦ μέχρι τῶν Διγαρκῶν Ἀλπεων, περὶ τῆς
 καταγωγῆς τῶν Ἀλβανῶν ἀπὸ τῶν Τρώων διὰ
 τοῦ Ἑλένου τοῦ υἱοῦ τοῦ Πριάμου, περὶ τοῦ
 δολιχοκεφάλου αὐτῶν ἀπάντη τῶν βραχυκεφά-
 λων Ἑλλήνων ἱδρύνοντο ἐπιτορπαὶ πλοῦς ὁμι-
 ουργήσαντι ἀφάρβητα ἀλβανικά ἐπὶ φιλολογίαν,
 ἀεὶ ἐκείνους δὲ καὶ ἐσπουδαῖος ἐν Κοινῇ πόλει.

Ταῦτα πάντα ἐγένοντο κατὰ τὴν ἔτη 1878, 1879 καὶ 1880, ὅτε δὲ ἐν ἔτει 1880 ἐλύθη τὸ Μακεδονομαχικὸν ἦττημα, τὸ ἀφορμὴν τοῦ Δουλοῦσινος αἵ τῆς ναυτικῆς ἐπιδείξεως τῶν Δυνάμεων, διηρυετήθη δὲ προσωρινῶς ὡς ποσὶς ποτε τοῖς ἐπόμενοις κατέσταν ὅτι τὸ ἑλληνικὸν ἦττημα, ὡς διὰ μαγείας κατέσταν διὰ αὐτῆς τῆς ἰθὺς ὁρμῆς, καὶ τὸ κομμικῶς ὅτι πάντων ὁ Ἀλβανικὸς σύνδεσμος διεσπάρη ὑπ' αὐτῆς τῆς Ταρκαίας καὶ οἱ Ἀγγαῖοι τὸν ἐξουσίησαν.

Τίς λοιπὸν ἀλήθεια ὑπῆρχεν εἰς ὅλον αὐτόν
τόν θόρυβον ;
"Ὅτι ἡ Τουρκία ἐδουλοῦργησε τὸ Ἀλβανικόν
κράτος ἐν Εὐρώπῃ, ἵνα ἀντιτάξῃ αὐτὸ ἐναντίον
τῆς Βερολίνης συνθήκης, καθ' ἧς δὲν ἡδύνατο
ἡ ἀνταρκατικὴ ἐπίστασις Τουρκία

Αὐτὸ τοῦτο ἐπαρξέ· διὰ τὰς Κούρῳ καὶ ὅ-
ταν ἀφῆρ' τὰς περὶ Ἀρμενίων διατάξεις τῆς
Βερλινιανῆς συνθήκης. Ὅταν δὲ ἐπὶ τέλους ἡ
Τουρκία ἠναγκάσθη νὰ υποκύβῃ εἰς τὴν θέλῃσιν
τῆς Εὐρώπης, οὐ μόνον κατέπεσαν ἀμέσως οἱ
Ἀλβανικοὶ θύμβου, ἀλλὰ καὶ ἡ ἡγήσις αὐτῶν
τὰ τέως ὄργανα τῆς Τουρκίας, ἵνα μὴ πράξωσι
τὸ πλὴν, ἀφ' οὗ τῇ ἡσυχῇ προωρῶσιν νὰ πρά-
ξωσιν. ἐξεδιώθησαν.

‘Αλλ’ οὐκ ἤτεον ο ἄνθρωπος οὗτος ἐκπότες διε-
τηρήθη ἀν’ ὄχ. ἐν Τουρκίᾳ, ἀλλ’ ἐκπότες αὐτῆς.
Διότι καὶ αἱ ξενικαὶ ραδιόφωνα ἐξεμεταλλεύ-
θησαν αὐτὸν διαρκούσης ἐτι τῆς πολιτικῆς κρί-
σεως, τῆς ἐκ τῶν ζητήσεων τῶν Ἑλλήνων καὶ
καὶ Μουσουλμανιστικῶν ὁρίων αἱ μέγας ἰδία τῆς
Ἰσλ.κῆς πολιτικῆς πρὸς πορίσιν τῇ Ἀδριατικῇ
πολιτικῇ πελαγίσκῃ διὰ τῆς ἐθνεῶν υποστήρι-
ξεως τῶν Ἀλβανικῶν ἐν Ἡπείρῳ δικαιοκρατῶν.

“Όργανον της ταύτης” πολιτικής, ἐγένετο, ὡς γνωστόν, ὁ νῦν ἐν Κερκίρα πρόεδρος τῆς Ἰταλίας De Gubernati πέμπων ἐκ Ἡπείρου ἐκείνης συνηγορούσας ὑπὲρ τῆς ἀλβανικῆς πλειοψηφίας τῶν Ἡπειρωτῶν καὶ τῶν ἀλβανικῶν δικαιοκρίτων ἐν Ἡπείρῳ τῶν ἐκείνων δὲ τούτων ἡδὴ ἐγένοντο αἱ ἡμετέρας οὐλόσους τῇ Ἰταλίᾳ κυβερνήσεις διὰ τῶν ὀργάνων αὐτῆς. Αἱ ἐν Ἰταλίᾳ ἐκποτα ἀρρέχμεναι ἐπὶ τὰς ἀνατολικὰς ὁδοὺς τοῦ Ἀδρίου πολιτικὴν βλάβειν ἐποθέλλονται, το λεγόμενον ἀλβανικὸν ἐθνικὸν κίνημα, ἀπέκλιναν ὡς γνωστόν εἰς τὴν πρὸ τιμῶν ἐτῶν ἱδρυσὶν ἀλβανικὸν συλλόγον ἐν Ἰταλίᾳ ἀριθμούμετος μετὰ τῶν μελῶν αὐτοῦ πολλὰ ἐπιπλέον πρόσωπα, ἐν εἰς καὶ τὸν Κρίστην, ὅστις πρὸ τριάκοντα ἐτῶσιν μὲν ἐτῶν ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ χρητικῶν ζητημάτων ἐράσκει πρὸς τὸν Γαβριέλιν ὅτι αἶνει Ἕλληνα τὴν καταγωγήν, ὡς ἐξ Ἡπείρου καταγόμενον, νῦν δὲ ἀπαντῶν πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ ἀλβανικοῦ συλλόγου ἐλέγειν ὅτι εἶνε γνήσιος Ἀλβανὸς καὶ ὅτι θὰ μένῃ περὶ αὐτοῦ.

Αἱ ἱταλικαὶ καθίσταται ποικίλεσαι τὰ
αὐστηριακά, ἀνίσταται κυρίως ἐν τῇ Ἀνω Ἀλ-
βανίᾳ, ἡ Καθολικὴ, ἐνθα ὁ καθολικὸς κληρὸς
πρῶτα τὰ ἱσχυρὰ ἀγῶνι τῆς αὐστηριακῆς πρὸς
γῆρας. Εἶπε γνωστὰ αἱ ἐνόνεμεναι ἐσχάτως ἐ-
τὴ ἱταλικῇ βουλῇ συζητήσεαι καὶ ἡ ἀσκήρου
τὸν Βιανότιν Βενέτα ἡ ἐπεκταθεῖσα καὶ ἐν τῇ
Ἑσπερον.

Τὰς λεπτομερείας αὐτὰς λέγομεν, μόνον
ὅπως καταδέξωμεν τὸν περὶ τὸν καὶ τὸν κατ-
μέγεθος μέρει ἀεὶ καὶ ἡ ἀσκήρου καὶ τὸν λέγομεν
μὲν ἀλβανικὸν κινήματος, μετ' οὗ πρὸς τὰ
ἀσκήρου τὸν μὴ γινώσκοντων τὰ πρῶτα
συνδύζονται ἴσως καὶ τὰ ἐκ διαλειμένων γί-
νονενα ἐν Ἀλβανίᾳ ἀνταρτικὰ κινήματα μὴ ἐ-
χοντα κατὰ βάθος ἡμεῖς ἡ ἀσκήρου ἡμεῖς ἡ ἀσκήρου.

χρονα, και εκαστος δυνάται να έχη ιδίαν περί αυτών κρίσιν. Έκείνο, το όποιον δυνάμεθα ή-μεις να συμπεράνωμεν, είναι: ότι αλθανικόν ζή-τημα, εθνικόν, άπορρέον εκ συνειδήσεως λαού, ενιαίον και προς εθνικήν άποκατάστασιν ενιαίαν τείνον, δεν εξεδηλώθη μέχρι τουδε.

Ο κ. Μελλάς εξήρεν εν τέλει την γενναιότητα και την άλκήν της αλθανικής φυλής και τους δεσμούς τους στενωτάτους, οτινες τους συνδέουν μετά των Ελλήνων.

ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ «ΖΑΡΟΒΙΝΗΣ»

Έν Αθήναις τη 24 Ιανουαρίου 1901

Προς την Α. Έξοχότητα Πρεσβευτήν
της Μεγάλης Βρετανίας Έδουίν Έξερτων
Έξοχώτατε,

Οί του τμήματος της Πωγωνιανής του δια-μερίσματος Ζαροβίνης κάτοικοι με καθικετεύου-σιν όπως δι' ύμων διαβιθασθώσι τη Αύτου Με-γαλειότητι Βασιλεϊ του δεδωξασμένου και ευ-γενεστάτου κράτους της Αγγλίας Έδουάρδου τα συλλυπητήρια τα πηγάσαντα από το βάθος των καρδιών των επί τῷ πληζάντι το πανσθενές κρέτος της Αγγλίας θανάτῳ τῆς Βασιλίσσης Βικτωρίας της αναγαγούσης το ένδοξον στέμμα το Αγγλικόν, το υπέρ πάν άλλο εθνός, εις τόν κολοφώνα της δόξης.

Οί κάτοικοι της Πωγωνιανής, οἱ έχω την τιμήν να αντιπροσωπεύω, δι' έμου και του Συμβουλίου της Αδελφότητος, εὔχονται τῷ νέῳ Βασιλεϊ Δυναστείαν πανευδαίμονα, ανάλο-γον μετά ευγενέστατα αίσθήματα των ευγενών Αγγλων των άείποτε ευνοησάντων πάν τῷ Έλ-ληνικόν, και ιδία δείγματα τρανώτατα επιδει-ξαμένων δια την τάλαιναν Ηπειρον.

Διατελῶ μετ' εξιδιασμένης υπολήψεως και σεβασμοῦ.

Ο Πρόεδρος Ο Γραμματεὺς
B. Κολιόπουλος Π. Θάνος

ΑΓΓΛΙΚΗ ΠΡΕΣΒΕΙΑ

Έν Αθήναις 26/7 Φεβρουαρίου 1901

Κυρίε Πρόεδρε,

Εὐχαριστῶ ύμᾱς και τους κατοίκους της Πω-γωνικῆς θερμῶς δια τα συλλυπητήρια αυτών επί τῷ θανάτῳ τῆς Βασιλίσσης Βικτωρίας και δια τὰς υπέρ του Βασιλέως και Κυρίου μου ευ-χὰς των, δὲν θέλω δὲ λείπει ν' αναφέρω το μήνυμά των εις την Αγγλίαν.

Διατελῶ μετά πάσης υπολήψεως

Υμέτερος θεράπων
Ed. Egerton

Προς τόν κύριον Βασίλειον Κολιόπουλον
Πρόεδρον της Φιλεκπαιδευτικῆς αδελφότητος
Ζαροβίνης

ΔΙΑΦΟΡΑ

Αφίκετο εκ Θεσσαλονικης ο αγαπητός φίλος κ. Ιωάννης Τόσκας διδάκτωρ της νομικῆς, ὃν μετά χαρὰς υπεδέχθησαν οί πολυπληθεῖς αὐτοῦ φίλοι, και αναχωρεῖ δια Τσερβάριον.

— Επανέκαμψεν εις Σεργίαν ο εξ Αρτσίστης κ. Κωνστ. Δούκας, άφιχθείς ένταῦθα χάριν έμπορικῶν του υποθέσεων.

— Αφίκετο εκ Σμύρνης και ανεχώρησε δια Πρέ-βεζαν ο εκ Κάτω Βίτσης κ. Παν. Βαζδέκης.

— Απεβίωσεν εν Άνω Βίτση ή Ιππολίτη σύζυγος Αριστ. Δεματάτη και αδελφή του εν Αλεξανδρείᾳ έμπορευμένου αγαπητοῦ φίλου Ναπολέοντος Ζωΐδου εν νεαρῳτάτῃ ηλικίᾳ βυθίσασα εις βαρὺ πένθος τους οικείους αὐτῆς, οὗς και συλλυπούμεθα εὔχαριδώς.

Π. Π.

— Μετά πολλῆς λύπης αναγγέλλομεν ὅτι ετελεύ-τησεν εν Αρτη εις γῆρας βαθύ ο επί πολλά έτη έμ-πορευόμενος αὐτόθι Σπυρ. Αλεξίου. Καταγόμενος εκ Κρετσουνίστης της επαρχίας Ιωαννίνων, διεκρίνετο δια την εὐθύτητα και άκεραιότητα του χαρακτῆρος αὐτοῦ και δια την φιλοπατρίαν του. Είργασθη δὲ προθύμως μεταξύ των πρώτων δια την εξαγοράν του χωρίου αὐτοῦ μέχρι τέλους και επέσυρεν οὕτω άμερί-στον την εκτίμησιν της κοινότητος Κρετσουνίστης εις ήν ο θάνατος αὐτοῦ θα προξενήσῃ πολλήν λύπην.

Ι. Π.

— Εὐφροσύνως ἐτελεύτησαν εν Ναυπλίῳ οί γάμοι του κ. Φιλίππου Καρβουνῆ διευθυντοῦ του έν Αρτη ύ-ποκαταστήματος της Εθνικῆς Τραπεζῆς μετά της δε-σποινίδος Σμαράγδας Σ. Ιατρίδου ἐπιστρου. Τους νομφικούς στεφάνους ἀντήλλαξεν ο αδελφός του νομ-φίου κ. Χαράλαμπος Καρβουνῆς ἐπιθεωρητής της Ε-θνικῆς Τραπεζῆς.

— Δεινή συμφορά ἐπλήξε τον εν Πριζῳ (Καβάλ-λας) άποκαταστημένον εκ Δισκοβελίου του Ζηγορίου μεγαλέμπορον Αλκιτιάδην Χ. Παπουτσόπουλον ή νεαρά αὐτοῦ σύζυγος Ασπασία θυγάτηρ της εν Ιω-αννίνοις μεγάλης αρχιτέκτονος οικογενείας Π. Κολοβού και αδελφή της κ. Σεβαστῆς Π. Γεροκωστοπούλου, του εν Ιωαννίνοις δικηγόρου κ. Γεωρ. Πολυχρονιάδου και του εν Πειραιεϊ παρχηγολογού Σπ. Α. Δεκα-τσᾶ, ἀπεβίωσεν εξ ισχυρᾶς πνευμονίας την 15ην λή-ξαντος (Ιανουαρίου) καταλιπούσα άφρον λυπήν εις άπάσας τὰς άνω οικογενείας. Συλλυπούμενοι αὐτοῦς εὔχαριδώς ευχόμεθα την εξ ύψους παρηγορίαν.

— Ο εκ Βίτης φοιτητής της Ιατρικῆς κ. Χρυ-σόστομος Ι. Ζηῦχος υπεστάς τὰς εις τὰ γενικά μαθή-ματα εξετάσεις αὐτοῦ ήρίστευσεν. Εὐχόμεθα αὐτῷ ὁ-μοίαν εὐδοκίμησιν και εις τὰς διδακτορικὰς.

— Ομοίως υπέστη εὐδοκίμως τὰς εις τὰ γενικά μαθήματα εξετάσεις αὐτοῦ ο άπο Σωφράτικα του Αρ-γυροκάστρου φοιτητής της Ιατρικῆς κ. Θεοχάρης Καρβουνῆς.

— Ο ιατρός και ύφηγητής των παιδικῶν νοσημᾶ-των εν τῷ Πανεπιστημίῳ κ. Σ. Καραβασίλης ἐδημο-σιευσεν ἐπὶ κρισιν την του κ. Παπαπαναγιώτου ύ-πὸ πληθείους εις την Ακαδημίαν των Παρισίων πραγ-ματεῖαι δι' ήν άποδεικνύει ὅτι ο Παπαπαναγιώτου ἐνῷ ἐνέγραψε τὰ συγγράμματα του άειμνήστου κα-θηγητοῦ του Πανεπιστημίου Ζηνῆ Ηπειρώτου οὐδα-μῶς ἀναισθεῖται τοῦτο, μάλιστα δὲ και κομψαστικῶς ἀ-ναγράφει ὅτι οὐδεὶς άλλος ήττολήθη μέχρι τουδε εις τὸ θέμα τοῦτο. Αλλ' ο κ. Καραβασίλης δια παραθέ-σεως κειμένων απέδειξε τὸ ἐπιστημονικόν ψεῦδος του Παπαπαναγιώτου.

Η ΚΑΣΣΙΟΠΗΤΤΑ ΤΟΥ Κ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗ

Η υπό την ανωτέρω επωνυμίαν εν τη «Φωνῇ της Ηπείρου» καταχωρηθεῖσα ὡραία πραγμα-τεῖα του κ. Χρηστοβασίλη ἐστιν ἀνάγνωσμα τοῖς Ηπειρώταις τερψίθυμον, ὡς τὸ τερψιλαρόγγιον τερμάχιον της Κασσιόπηττας εν τῷ στόματι του ἐσθιοντος αὐτό.

Αληθές ὅτι τὰ ὀνόματα των αρχαίων πό-λεων της Ηπείρου ελησμονήθησαν παρὰ τῷ λαῷ των πλείστων, διασώζονται ὅμως και τινα ἀκέραια, ὡς Φοινίκη, Χειμάρρα, Αὐλὼν κλπ. Τινῶν δὲ διετηρήθησαν εις τους τί-τλους των Αρχιερέων, ὡς π. χ. ο Δρυϊνουπόλεως, ο Δυρ-ραχίου, ο Φωτικῆς (Παραμυθίας νῦν) κλπ. ἄλλα δὲ διασώζονται παρηλλαγμένα εν τῷ στόματι του Ηπειρωτικοῦ λαοῦ, ὡς Γιάννινα ἀντὶ Ιωάν-νινα Βροίνια, ἀντὶ Εὐρεία και τὰ ὅμοια.

Διὸ ἀναγκάζεται ὁ ἐπιστήμων Ηπειρώτης νὰ ἀνασκαλίζῃ τὰ πάντα, ὅπως ἀνεύρη τι ἀρχαῖον λείψανον, οἶον, ἥθη, ἔθιμα, φηγητά, ἐνδύματα και τὰ λοιπὰ ἀναδιφῶν οὕτως ἐπρόξεν ὁ γνω-στός Χρηστο-βασίλης ἀναδεύων τὰ Ηπειρωτικά ἐδέσματα ἀνεύρε την Κασσιόπητταν έχουσαν ε-χρυσαν σχέσιν τῷ ἀρχαίῳ ὀνόματι της Κασ-σιώπης· λίαν ἐπιτυχῶς ἀνέσυρε εκ του βυθοῦ των αἰώνων την ἀρχαίαν Κασσιώπην, ὡς δὴται εκ του βυθοῦ της θαλάσσης των Αντικυθήρων ἀνέλ-κυσαν τὸν Έρμῆν τὸν χαλκῶν, τὸ ἀριστοῦρ-γημα τοῦτο των μέχρι τουδε εὐρημάτων ὅθεν συγχαιρομεν ἀπὸ καρδίας τῷ χρηστῷ Χρηστο-βασίλῃ δια τοῦτο, παροτρύνοντες τὸ ἐφ' ἡμῖν εις την επέκτασιν των τοιοῦτων περιέργων ἐρευνῶν.

Αἱ ἐρευναι αὐταὶ πολλὰ φέρουσιν εις φῶς, ὡς ἐρμηνείαν ἀρχαίων λέξεων και τὰ ὅμοια· οὕτως ἐγὼ ἄλλοτε μὴ δυνάμενος νὰ ἐννοήσω τὸ παρὰ τοῖς εἰδυλίοις του Θεοκρίτου, ἀν καλῶς ἐνθυμούμαι, ἀπαντῶν ὄνομα «ματ-τὺ ή» προσέφυγον τῷ Ησυχίῳ και τῷ Μ. Έτυμολογικῷ, ἀλλ' ἀμφοτέρα ἀτελῆ παρέσχον ἐννοίαν και ἐρμηνείαν «ματτὺή χοῖρινον εἶδος» ἀλλὰ τί δύναται ἀκριβῶς νὰ ἐννοήσῃ τις εκ τού-του; ὅθεν διερχόμενος ποτε τὰ λεγόμενα ζευγάρια της ἐριβώλακος πεδιάδος του Δελ-βίνου ήκουσα παρὰ τοῖς ζευγαριώταις οὕτω καλουμένας παρὰ των περιόρων κεφαλο-χωρίων «κάθησαι, κουμπάρε νὰ φῶμε τὰς ματ-τὺ ταις» καλὰ ἤρθες! ἵνα ἐξακριβώσω λοι-

πόν ὅ,τι κατὰ νῦν εἶχον περί ματτῦτας ἐκά-θησαι και ἔμαθον τὰ περί αὐτῆς ἐντελῶς. Την καταγωγήν αὐτῆς παραλείπω νῦν διὰ τὸ σύν-τομον ἐπιφυλάσσεσθαι ὅμως νὰ δημοσιεύσω αὐ-τήν εις τὰ ἐπόμενα φύλλα της «Φωνῆς» μετά την θεράπειαν των ὀφθαλμῶν μου εκ καταρρό-κτου προσβλήθέντων· λέγω ὅμως ὅτι ἐστιν ἐδε-σμα λειχαρίδιον κατὰ τὸν Ηπειρωτικόν ὅρον της ἐκφράσεως ὅτε ἤλθον εις Αθήνας ἀνεκοι-νωσα τὰ περί αὐτῆς τῷ σοφῷ γέροντι, διδασκάλῳ του Γένους, κ. Ασωπίῳ λαδῶν ἀφορμὴν εκ των Πινάκων αὐτοῦ, παρ' οἷς ἐγένετο μνεία ματ-τὺ ής· ἐνεσκήρτησεν εκ της χαρᾶς μαθὼν τα πάντα· θερμῶς δὲ ὁ λαμπρὸς Ηπειρώτης με παρώτρυνε νὰ ἀσχολῶμαι εις τιαύτας ἐρεῦνας, ὃν τὸ πόρισμα καθυπέβαλλον κατὰ συμβουλήν αὐτοῦ τῷ Φιλολογ. Συλλόγῳ Κων)πόλεως διὰ του σοφοῦ φίλου και ἀγαθοῦ Ηπειρώτου, κ. Ηρακλ. Βασιλάδου.

Τοιοῦτον τι παράλληλον, ἀλλ' ἐπιτυχέστε-ρον συμβαῖνον παρὰ τῷ χρηστῷ Χρηστο-Βασίλῃ ὅστις ἵνα μεταχειρισθῇ την φρασεολογίαν αὐτοῦ, λέγει αἰσῶς αὐστηρὸς τις ἐλληνιστῆς θελήσῃ νὰ διαμφισθητήσῃ την ἐλληνικὴν ἰθαγένειαν της· λέξεως κλπ. την σύνθεσιν κλπ. την εκ του Βλα-χικοῦ «κάπιτα» κλπ. Βέβαιος ἐστὼ ὁ καλὸς φί-λος κ. Χρ. Βασίλης ὅτι και αὐστηρότατός τις ἐλληνιστῆς οὐ δύναται εἰσφηνωθῆναι και διάρ-ρξιν ἐπενεγκεῖν εις την οὕτω ἄριστα συντετα-γμένην πραγματείαν αὐτοῦ ὑπὸ τε Γραμματικῇν, ὑπὸ τε φιλολογικῇν. ὑπὸ τε γλωσσολογικῇν ἐπο-ψιν. Η ἐπιτυχία ἐστὶ πλήρης· ὁ δὲ Χρηστο-βασίλης φαίνεται θύων ταῖς χάρισιν εὐ μόνον εν τη ποιήσει, ἀλλὰ και εν τη πεζογραφίᾳ λίαν δεξιὰν χρῆσιν ποιούμενος τόσον της καθαρευού-σης, ὅσον και της δημώδους.

Διαφωνοῦμεν δὲ μόνον κατὰ τὰ ἐξῆς.

Η σημερινή στάσις της ἐπιστήμης οὐκ ἀνα-γνωρίζει την εν εἰκασίαις τοποθέτησιν των ἀρ-χαίων πόλεων εν ἐρειπίοις διασωζομένοις ἡδῇ του λοιποῦ ή σκαπάνῃ την τελικὴν λύσιν των τοιοῦτων Αρχαιολογικῶν ζητημάτων φέρει. Κατὰ ταῦτα εν Ρινιάσση ἐπιστημονικῶς βεβαίως ή Κασσιώπη οὐ δύναται τεθῆναι ἐπ' αὐτῇ· ἄλ-λοι θέτουσιν αὐτήν προς Ν. του ὄρους Ολύ-τσικα.

Τὸ ὄνομα της Κασσιώπης, και τὸ λησμονη-μένον εν Ηπειρῷ διατηρεῖται εν Κερκύρα ὀλό-κληρον, εν ή Κασσιώπη λέγεται και σήμεραν τὸ ἀπέναντι του λιμένος των ἀγίων 40 της Η-πείρου κείμενον χωρίον, ὅπερ ἄλλοτε ήν πόλις έχουσα και ἔδραν ἐπισκόπου· πολλάκις διαφιλο-νεύσαντος δια τὸ λείψανον του ἀγίου Δονάτου μετά των ἀπέναντι εν Ηπειρῷ ἐπισκόπων Βου-θωτοῦ και αὐτοῦ των Ιωαννίνων ἀκόμη, ὡς ἐγράφομεν εις προηγούμενα φύλλα της «Ηπει-ρου» εν πλάτει· τὸρᾶ ἀναφύεται τὸ ζήτημα· εκ της Ηπειρωτικῆς Κασσιώπης ἐγένετο ἀποικία εν Κερκύρᾳ φέρουσα τὸ αὐτὸ ὄνομα· ή τούναν-τίον εκ Κερκύρας εις Ηπειρον. Ταῦτα τὰ ζη-τήματα χρῆζοντα εὐρείων ἐρευνῶν προς τὸ παρὸν ἐπαφίεται τῷ χρόνῳ, τῷ τὰ πάντα ἀνευ-ρίσκοντι και διαλευκαίνοντι.

Μόνον τὸ ζήτημα ἀν εὐρίσκετο εν Ηπειρῷ και διεσῶθη εν Κερκύρᾳ, φαίνεται δυσεπίλυ-τον. Κατὰ την ἐμὴν γνώμην τὰ ναυάγια των ἐθνικῶν πραγμάτων διεσκορπισμένα ἄλλα ἄλ-λαχού, δέσν νὰ περισυλλέξωμεν συνετῶς και ἐπιστημονικῶς, ὅπως ὅποτε ἅπαντα· οὕτως ὁ Λεων Σγουρός μεσαιωνικὸς τύραννος Ναυπλίου και Κορινθίας και σύμμαχος των δεσποτῶν της Ηπείρου, εν τῷ στόματι του Πελοποννησιακοῦ λαοῦ ἐλησμονήθη, ἀλλ' εν Ηπειρῷ εις ἀρχαῖον μεσαιωνικόν ἄσμα ἐπιφυλάχθη, ἔχον οὕτως:

Ο βασιλῆας κάνει χαρὰ

Σγουρέ μου Σγουρέ μου

παντρεῖται τὸν υἱόν του

Σγουρέ μ' κι' ἄρματωλέμου.

Επιφυλάσσεσθαι ὀδύνηρον νὰ δημοσιεύσω ἀκριβῶς.

Αθαν. Πετρίδης
πρόην σχολάρχης